

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

Інститут природничих наук і туризму
(назва інституту)

Екології
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІПНіТ

(назва інституту)

В. Г. Омельченко

(підпис)

(прізвище та ініціали)

« 02 » 02 20 20 р.

Основи академічного письма

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(рівень вищої освіти)

галузь знань 10 – Природничі науки
(шифр і назва)

спеціальність 101-Екологія
(шифр і назва)

спеціалізація*
(назва)

освітньо-професійна програма Екологія
(назва)

вид дисципліни обов'язкова
обов'язкова /вибіркова

Івано-Франківськ – 2020

* за умови затвердження вченою радою ІФНТУНГ

Робоча програма дисципліни «Основи академічного письма» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття ступеня **бакалавр** за спеціальністю 101 «Екологія».

Розробник:

канд. філол. наук,
доцент

М. В. Якібчук

(посада, назва кафедри, науковий ступінь, вчене звання)
ініціали)

(підпис)

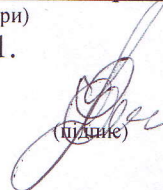
(прізвище та

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри філології та перекладу

(назва кафедри)

Протокол від « 02 _____ » 09 _____ 2020 року № 1.

Завідувач кафедри філології та перекладу
(назва кафедри)

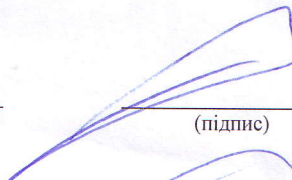

О. В. Когут

(прізвище та ініціали)

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри _____ екології
(назва кафедри)

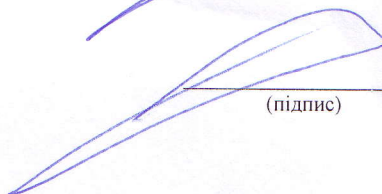

(підпис)

Я. О. Адаменко

(прізвище та ініціали)

Гарант ОПП

(підпис)

Я. О. Адаменко

(прізвище та ініціали)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Основи академічного письма» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни « Основи академічного письма»

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр 1		Семестр	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	3	3	3	3		
Кількість модулів	1	1	1	1		
Загальний обсяг часу, год	90	90	90	90		
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	36		36			
лекційні заняття		10		10		
семінарські заняття	-	-	-	-		
практичні заняття	36		36			
лабораторні заняття	-	-	-	-		
Самостійна робота, год, у т.ч.	54	80	54	80		
виконання курсового проекту (роботи)	-	-	-	-		
виконання контрольних (розрахунково-графічних)робіт	-		-			
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	-	-	-	-		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	24	25	28	25		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	20	25	16	25		
підготовка звітів з лабораторних робіт	-	-	-	-		
підготовка до екзамену	10	30	10	30		
Форма семестрового контролю	екзамен		екзамен			

МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни – формування у студентів навичок академічної культури та академічної грамотності, необхідних для успішного провадження науково-дослідницької та науково-навчальної роботи в університеті.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- знати традиції академічного спілкування та міжнародний досвід;
- розрізняти жанри академічного письма;
- оперувати поняттями «науковий стиль», «науковий текст», «академічна комунікація», «академічне письмо», знати їхні інтегральні та диференційні характеристики;
- генерувати наукові ідеї, моделювати наукові знання й організувати процес академічного письма;
- послуговуватися репрезентаційними й аргументаційними формами мовлення в академічній комунікації;
- створювати фрагменти текстів-розповідей, текстів-описів, текстів-міркувань, текстів-доказів, текстів-визначень, урахувати особливості їх побудови;
- вести наукову дискусію, доводити або спростовувати актуалізовані твердження;
- піддавати компресії чужий текст, групувати джерела, систематизувати матеріал, покликатися на авторитетних науковців, цитувати їх позиції;
- академічно грамотно обґрунтовувати актуальність теми, висвітлювати стан розроблення проблеми, формулювати об'єкт, предмет, мету й завдання;
- застосовувати різні види правок академічного тексту;
- писати академічне есе.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:

загальних:

- ЗК 02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 04. Здатність спілкування державною мовою, як усно, так і письмово.

фахових:

- ФК 10. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.

Результати навчання дисципліни деталізують такі програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:

- ПРН 08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.
- ПРН 10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.
- ПРН 13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.
- ПРН 14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Теми практичних (семінарських) занять

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 2. Таблиця 2 – Теми практичних (семінарських) занять

ифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядко вий номер	розділ, підрозд іл
Л 1	Україномовна академічна комунікація: теоретичні і практичні засади	36			
М1	Формування академічної культури студента Академічна доброчесність	12			
1.1	Основні поняття, мета і завдання курсу «Основи академічного письма». Опитування на тему: «Що Ви знаєте про академічну доброчесність?» Обговорення результатів опитування.	2		6(о)	1
1.2	Культура особистості дослідника. Академічна доброчесність і її порушення. Кодекс честі як транслятор моральних принципів в усі сфери професійної діяльності. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі. Класична риторика як філософська основа академічного письма.	2		1(о) 5(д)	1
1.3- 1.4	Академічна нечесність: основні прояви. Методи запобігання академічної нечесності, моральний осуд. Західний досвід покарання за нечесність. Презентація матеріалу «Плагіат у масовій культурі»... або «Чому Ейштейн і Котляревський не плагіатори?». Цінності та цілі вищої освіти. Інтелектуальна власність та її порушення. Авторське право. Плагіат як крадіжка інтелектуальної власності. Види плагіату. Академічний плагіат.	4		6(о) 8(д)	2

Шифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
П 1.5-1.6.	Самостійне дослідження теми: «Межі допустимих запозичень у творчості (на прикладі кіномистецтва)», «Плагіат у студентських роботах». Обговорення і оцінювання робіт викладачем і студентами.	4		1(o) 11(i)	
ЗМ 2	Академічне письмо як один із різновидів наукового (академічного) спілкування. Бібліографічна культура дослідника	24			
П 2.1	Наукове мовлення. Стилї сучасної української мови: сфера застосування, основні жанри, мовні засоби. Науковий стиль та його підстилї. Наукова лексика, фахова мова. Написання резюме, мотиваційного листа.	2		4(o) 1(i)	2
П 2.2	Академічне письмо як методологія написання наукових текстів, їх редагування. Види академічних текстів за формою комунікації та способом викладу матеріалу, їх типи та особливості побудови: текст-розповідь, текст-доказ, текст-опис, текст-міркування, текст-визначення, текст-роздум. Підготовка до написання твору-роздуму на тему: «Ідеальний викладач очима студента».	2		5(o) 3(д)	3
П 2.3	Мова і стиль кваліфікаційної роботи. Підготовкою написання наукового тексту. Різновиди компресії наукового тексту: тези, конспект, реферат, анотація. Написати анотацію на підручник і порівняти її з друкованою (поданою в підручнику).	2		4(o) 1(i)	4
П 2.4	Академічне есе як один із жанрів академічного письма. Диференціація есе за функціональним призначенням (академічне-неакадемічне), змістовим наповненням (філософське, літературно-художнє, лінгвістичне, математичне), типом мовлення (опис, розповідь, міркування, доказ). Заголовкова назва, змістове наповнення. Підготовка й написання наукового есе.	2		1(o) 6(o)	5

Шифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
П 2.5-2.6	Інтерпретація та редагування власного академічного есе. Види правки академічного тексту: правка-вичитування, правка-скорочення, правка-доопрацювання, правка-переробка. Усне наукове мовлення: дискусії, наукові конференції, доповіді, виступи. Підготовка виступу до студентської наукової конференції.	4		1(о) 2(о)	
П 2.7	Поняття про бібліографію, бібліографічний покажчик. Пошук наукової інформації. Підбір бібліографії до власної наукової теми. Поради У.Еко щодо укладання бібліографії.	2		2(д)	
П 2.8-2.9	Робота з джерелами. Каталог та його види. Картотека. Робота у бібліотеці. Укладання бібліографії за індивідуальним завданням (до курсової роботи).	4		бібліотек а	
П 2.10	Посилання, цитати; види цитат, їх грамотне оформлення. Вимоги МОН України щодо посилань та цитування. Ознайомлення з міркуваннями вчених стосовно цитування. Висловлення власного бачення. Академічне есе.	2		6(о)	
П 2.11	Мистецтво публічної доповіді. Самопрезентація. Захист проекту «Кодекс честі нашої групи».	2		4(о) 9(і)	
П 2.12	Комп'ютерна презентація власного дослідження. Підсумкова контрольна робота.	2			

Разом:

Модуль 1, до якого входять два змістових модулі.

3.2 Завдання для самостійної та індивідуальної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виносяться на самостійне вивчення	Обсяг	Література	
		годин	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Україномовна академічна комунікація: теоретичні і практичні засади	24		
ЗМ1	Формування академічної культури студента. Академічна доброчесність	4		
	П 1.1. Написати есе за темою «Чому я			

	вибрав фах філолога в ІФНТУНГ, яким уявляю своє навчання і чого очікую від себе у майбутньому»	2		
	П 1.2. Перегляд серіалу «Бeverлі-Хіллз 90210» (оригінальні серії, 1 сезон, 6 серія <i>Higher Education</i>) із подальшим обговоренням подій кінострічки у групі.	2	кінофільм	
ЗМ2	Академічне письмо як один із різновидів наукового (академічного) спілкування. Бібліографічна культура дослідника	20		
	П 2.1 Ділові тексти: автобіографія, заява, резюме, мотиваційний лист.	2	4(0)	
	П 2.2 Опрацювання фахового науково-популярного і наукового тексту (порівняльна характеристика)	2	2(o)	
	П 2.3 Скласти анотацію до наукової статті	2	4(o)	
	П 2.4-2.5 Скласти тези до наукової статті	2	4(o)	
	П 2.6-2.7 Проаналізувати використання цитат і посилань у науковому тексті	2	6(o)	
	П 2.8-2.9 Зробити підбір літератури за поданою темою та укласти відповідно до вимог оформлення бібліографічного опису	2	3(i)	
	П 2.10-2.13 Робота над науковим есе.	2	5(o)	
	П 2.14 Відредагувати науковий текст	2	2(o)	
	П2.15 Підготовка публічної доповіді.	2	4(o)	
	П 2.16 Презентація «Кодексу честі нашої групи»	2		

Даємо по 5 текстів на групу, по одному для 5 студентів. Аналізуємо, хто як впорався.

Оцінювання

ЗМ 1 -**15 б.** (есе «Чому я вибрав фах філолога в ІФНТУНГ, яким уявляю своє навчання і чого очікую від себе у майбутньому» - 10 б. +активність у дискусії – 5 б.)

ЗМ 2 - **85 б.**

порівняльна х-ка наукових текстів -10

анотація – 10

тези – 10

цитати і посилання – 10

підбір л-ри – 10

наукове есе – 10

редагування перекладеного тексту – 10

15 б. (Захист есе -10 б. +5 б за роботу над «Кодексом честі нашої групи»)

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

- 1 (о). Колоїз Ж. В. Основи академічного письма : практикум. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2019. 178 с.
- 2 (о). Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2009. 392 с.
- 3 (о). Селігей П. Світло і тіні наукового стилю. К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 628 с.
- 4 (о). Семенов О. М. Культура наукової української мови: навч. посіб. К. : Академія, 2010. 213 с.
- 5 (о). Семенов О., Фаст О. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід : навч. посібник. Суми Сум ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2015. 220 с.
- 6 (о). Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма : методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с.

4.2 Додаткова література

- 1 (д). Дашенко Н. Л. Науковий текст : оформлення й редагування : навч. посіб. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. 431 с.
- 2 (д). ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання : видання офіційне. К. : УкрНДНЦ, 2016. 20 с.
- 3 (д). Кочан І. М. Українська наукова лексика : міжнародні компоненти в термінології : навч. посіб. К. : Знання, 2013. 294 с.
- 4 (д). Мацько Л. І. Українська мова в освітньому просторі. К. : Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. 607 с.
- 5 (д). Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання : метод. посібник / відп. за випуск К. В. Ковальчук. Дніпропетровськ, 2013. 44 с.
- 6 (д). Тимошик М. С. Технічне редагування : теоретичні та практичні аспекти. К. : Наша культура і наука, 2012. 32 с.
- 7 (д). Харитонов О. І., Ульянова Г. О. Поняття й особливості академічного плагіату. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»* : зб. наук. праць / підп. за випуск В. М. Др'омін. Одеса : Юрид. л-ра, 2014. Т. 14. С. 146–153.
- 8 (д). Шкіцька І. Ю. Основи академічної доброчесності : навч.-метод. посіб. Тернопіль ТНЕУ, 2018. 64 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1 (і). Биби́к С. П. Культура усного спонтанного наукового висловлення : кореляція стильових мовомисленневих компонентів. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя*. Серія : Філологічні науки. 2013. Кн. 2. С. 37–43. Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzfn_2013_2_7

2 (і). Зелінська Н. В. Зберігаючи красу наукового пошуку (алгоритм оцінювання та редагування наукових текстів, за Р. Г. Іванченком). *Обрії друкарства*. 2020. № 1 (8). Режим доступу : <http://horizons.vpi.kpi.ua/article/view/190090/193798>

3 (і). Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання : ДСТУ 3008 : 2015. – [Чинний від 2017–07–01]. – Режим доступу :

http://www.knmu.kharkov.ua/attachments/3659_3008-2015.PDF

4 (і). Колоїз Ж. В. Науковий стиль української мови : практикум. Кривий Ріг : КДПУ, 2017. 114 с. Режим доступу : <http://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/bitstream/0564/1286/pdf>

5 (і). Мамчич І. П. Причини виникнення лексичних помилок у науковому тексті. *Дослідження з лексикології і граматики української мови*. 2010. Вип. 9. С. 210–219. Режим доступу: http://ukrmoval.com.ua/2009/Artcl_26.pdf.

6 (і). Селігей П. О. До проблеми комунікативних якостей наукового мовлення. *Мова*. 2016. №25. Режим доступу : <file:///C:/Users/HP/Downloads/79438-168782-1-PB.pdf>

7 (і). Селігей П. Іменниковість versus дієслівність: у пошуках золотої середини. *Мовознавство*. 2014. № 4. С. 36–55. Режим доступу: <http://www.inmo.org.ua/assets/files/Selihey.%20Naukovets%20i%20yoho%20mova%20%282012%29.pdf>

8 (і). Селігей П. Типи багатослів'я в наукових текстах. *Українська мова*. 2013. № 4. С. 22–44. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukrm_2013_4_4.

9 (і). Сурмін Ю. Науковий текст: специфіка, підготовка та презентація : навч.-метод. посіб. К. : НАДУ, 2008. 184 с. Режим доступу : http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Navch_Posybniky/c0815324-6801-436a-9214-67c1bb53edb7.pdf

10 (і). Типологія помилок у науковому тексті : збірник наукових праць / за ред. Т. В. Симоненко. Черкаси, 2011. 120 с. Режим доступу : <http://eprints.cdu.edu.ua/234/1/tupologiya.pdf>.

11 (і). Шульга Т. Типові помилки в наукових роботах студентів. *Культура слова*. 2011. Вип.74. С. 163–166. Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/37163>.

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Схему нарахування балів під час оцінювання знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів під час оцінювання знань студентів з дисципліни

Семестровий модуль № 1	
П 1.1	–
П 1.2	5
П 1.3	5
П 1.4	5
П 1.5	5
П 1.6	5
П 2.1	5
П 2.2	5
П 2.3	5
П 2.4	5
П 2.5	5
П 2.6	5
П 2.7	5
П 2.8	5
П 2.9	5
П 2.10	5
П 2.11 Академічне есе	10
П 2.12 Підсумкова контрольна робота	15
Разом	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	
60-66	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни